

27 Μαΐου 2026

Εξοχότατο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας
Αξιότιμη Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
Αξιότιμο Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
Αξιότιμο Διευθυντή Τμήματος Γεωργίας

Εξοχότατε κε Πρόεδρε,
Αξιότιμη κα Υπουργέ,
Αξιότιμε κε Γενικό Διευθυντή,
Αξιότιμε κε Διευθυντή,

Θέμα: **Ανησυχίες σχετικά με την πρόταση «Food and Feed Safety Simplification Omnibus», γνωστή συντομογραφικά ως «Pesticide Omnibus»**

Ενόψει της επιτυχούς προεδρίας της Κύπρου αυτό το εξάμηνο, από την οποία η Χώρα μας βγαίνει ενισχυμένη, μας ανησυχούν πληροφορίες ότι η Χώρα μας υποστηρίζει τα αμφιλεγόμενα μέτρα που προωθούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για απλοποίηση της αδειοδότησης φυτοφαρμάκων.

Όπως γνωρίζετε, η πρωτοβουλία αυτή, γνωστή ως «Food and Feed Safety Simplification Omnibus», προκαλεί σοβαρές ανησυχίες, καθώς εισάγει τη δυνατότητα απεριόριστης χρονικής έγκρισης για τις περισσότερες δραστικές ουσίες φυτοφαρμάκων. Κατά συνέπεια αποδυναμώνεται η τακτική επιστημονική επαναξιολόγηση και μειώνεται το επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερα στην Κύπρο, όπου μαζί με την Βουλγαρία, καταγράφεται από την EFSA ο μεγαλύτερος αριθμό παραβιάσεων στη χρήση φυτοφαρμάκων, η ανάγκη για αποτελεσματικό έλεγχο παραμένει κρίσιμη.

Κατά την φετινή Ημερίδα για τα Φυτοφάρμακα (2/2026), που διοργανώθηκε από το Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία (CII) της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΤΕΠΑΚ, σε συνεργασία με το Pesticide Action Network (PAN) Europe, αναδείχθηκαν οι ακόλουθοι σοβαροί κίνδυνοι και προβληματισμοί:

- Στην Κύπρο συνεχίζεται η έντονη χρήση φυτοφαρμάκων στη γεωργία, ενώ ειδικοί και επιστήμονες προειδοποιούν για κινδύνους που συνδέονται με καρκίνο, νευρολογικές παθήσεις και επιπτώσεις στην ανάπτυξη παιδιών.
- Παρότι η ΕΕ στοχεύει σε μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων, στην Κύπρο εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στους ελέγχους, περιορισμένη εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών και ανεπαρκής παρακολούθηση της χρήσης τους.
- Γίνονται μεν εισηγήσεις για αυστηρότερους ελέγχους από υπεραγορές, για δημιουργία εθνικού μητρώου φυτοφαρμάκων και καλύτερη εκπαίδευση αγροτών, όμως οι αλλαγές προχωρούν αργά και χωρίς ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική.

Ως εκ τούτου, μας ανησυχούν ιδιαίτερα οι προτάσεις που συζητούνται σήμερα στο Συμβούλιο, οι οποίες θα επέτρεπαν απεριόριστες περιόδους έγκρισης για τις πλείστες δραστικές ουσίες φυτοφαρμάκων. Περισσότερο ακόμα μας ανησυχεί ότι η Κύπρος, απ' ότι πληροφορούμαστε, φαίνεται να είναι διατεθειμένη να δεχτεί αυτές τις απλοποιήσεις, δεδομένου να τροχοδρομηθεί το κλείσιμο του θέματος «omnibus» εντός της Προεδρίας μας.

Αντιθέτως, σας καλούμε να αντιταχθεί η Κύπρος σε οποιαδήποτε θέση του Συμβουλίου που υποστηρίζει απεριόριστες εγκρίσεις, αφού θ' αποδυνάμωνε σημαντικά το προληπτικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα μείωνε τα κίνητρα για τακτική επιστημονική επαναξιολόγηση υπό το φως νέων δεδομένων.

Η σημερινή εκτίμηση της ίδιας της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA), καταδεικνύει ότι δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι οι απεριόριστες εγκρίσεις θα επιλύσουν αποτελεσματικά τις υφιστάμενες καθυστερήσεις στις αξιολογήσεις φυτοφαρμάκων, ενώ τέτοια μέτρα θα έθεταν σε κίνδυνο τις δικλίδες ασφάλειας για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Αντίθετα, η EFSA προβάλλει ως πιο αποτελεσματικές λύσεις τη βελτίωση της ποιότητας των φακέλων (dossier) που υποβάλλει η βιομηχανία και την ενίσχυση του επιστημονικού της έργου, μέσω πρόσθετων κονδυλίων. Όπως ανακοίνωσε, με ενίσχυση €15εκ. για πρόσληψη επιστημόνων θα μπορεί να εξεταστούν με ταχύτητα οι συσσωρευμένοι φάκελοι (δέστε σχετικό σύνδεσμο <https://www.pan-europe.info/sites/pan-europe.info/files/public/resources/press-releases/re-omnibus-x-efsa-needs.pdf>).

Ως εκ τούτου, καλούμε την Κυπριακή Προεδρία να στηρίξει μεταρρυθμίσεις που αντιμετωπίζουν τις διοικητικές καθυστερήσεις, χωρίς να μειώνουν το υφιστάμενο επίπεδο προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή να υπονομεύουν την αρχή της προφύλαξης.

Το δεύτερο ζήτημα που θεωρούμε σημαντικό, μέσα σ' αυτό το πλαίσιο είναι το ότι ουσίες που δεν επιτρέπονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξακολουθούν να εξάγονται σε τρίτες χώρες και στη συνέχεια **να επανεισάγονται** στην Ευρώπη μέσω τροφίμων. Η πρακτική αυτή κατ' ουσία, καθιερώνει δύο μέτρα και δύο σταθμά ως προς το τι μπαίνει στο πιάτο μας υπονομεύοντας την προστασία των καταναλωτών και δημιουργώντας αθέμιτο ανταγωνισμό για τους Ευρωπαίους παραγωγούς.

Αφού έχετε πάρει ηγετικές και θαρραλέες θέσεις σε διάφορα πανευρωπαϊκά θέματα, σας ζητούμε κύριε Πρόεδρε και κα Υπουργέ, να δώσετε το παράδειγμα σ' αυτό το θέμα, που επηρεάζει όλους τους ευρωπαίους πολίτες, και τους Κύπριους ειδικά.

Συγκεκριμένα, καλούμε την Κύπρο να μην υποστηρίξει καμία θέση του Συμβουλίου που εισάγει απεριόριστες περιόδους έγκρισης για φυτοφάρμακα, στο πλαίσιο της πρότασης Food and Feed Safety Simplification Omnibus. Ήδη αποδείξατε ότι το μέγεθος της Χώρας μας δεν είναι κριτήριο για το βαθμό της επιρροής που μπορεί να έχει η Κύπρος. Απεναντίας, το μικρό μας μέγεθος είναι ένας παραπάνω λόγος για τον οποίο πρέπει να είμαστε υπέρ-προσεκτικοί, όπως ήδη πράττουν άλλα κράτη, π.χ. η Ολλανδία. Σας καλούμε, ν' αξιοποιήσετε το ρόλο και την εκτίμηση που απολαμβάνει η Κύπρος, ώστε να προωθηθούν πολιτικές βασισμένες στην αρχή της προφύλαξης και να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας, των γεωργών και του περιβάλλοντος.

Με εκτίμηση,

Δρ. Άρτεμις Γιορδαμλή
Διευθύνουσα Σύμβουλος
Ίδρυμα Λαόνα

Αντωνία Χρίστου
Πρόεδρος
Φίλοι της Γης Κύπρου

Δρ. Κωνσταντίνος Χ. Μακρής
Καθ. Διεθνούς Ινστιτούτου Κύπρου
για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία
ΤΕΠΑΚ